

Výlet č.5

Trasa N

Rybniště, žst. – červená – Chřibská, rozc. u žst. **(3 km)** – červená – Jedlová, osada **(6 km)** – červená – Jedlová, sjezdovka **(7 km)** – červená – Jedlová, odb. **(8,5 km)** – červená – Jedlová, rozhl. a zpět **(9 km)** – červená – U Ranče **(10 km)** – červená – Tolštejn, zř., odb. **(11 km)** – červená – Tolštejn, zř. a zpět **(11,5 km)** – červená – Lesné **(12,5 km)** – žlutá – Hornická NS **(13 km)** – žlutá – Dolní Podluží, rozc. **(16 km)** – modrá – Dolní Podluží, žst. **(17 km)**

Trasa S

Dolní Podluží, žst. – modrá – Dolní Podluží, rozc. **(1 km)** – žlutá – Hornická NS **(4 km)** – žlutá – Lesné **(4,5 km)** – červená – Tolštejn, zřic., odb. **(5,5 km)** – červená – Tolštejn, zř. a zpět **(6 km)** – červená – U Ranče **(7 km)** – červená – Jedlová, rozhl. a zpět **(9,5 km)** – zelená – Tolštejn. cesta **(10,5 km)** – zelená – Jedlová, žst. **(11 km)** – zelená – Jelení skála, odb. **(11,5 km)** – zelená – Pod Stožcem **(13 km)** – zelená – Nová Huť **(13,5 km)** – žlutá – St. mlýny **(15,5 km)** – žlutá – Rousínov **(18,5 km)** – žlutá – Cvikov, nám. **(22 km)** – zelená – Pod lesním divadlem **(23 km)** – zelená – Dutý kámen, motel **(24 km)** – zelená – Skalní kaple **(25,5 km)** – zelená – Kunratice u Cvikova, bus **(27 km)**

Trasa V

Dolní Podluží, žst. – **dále viz trasa S** – Jedlová, žst. **(11 km)** – zelená – Jelení skála, odb. **(11,5 km)** – zelená – Jelení skála a zpět **(12 km)** – zelená – Pod Stožcem **(13,5 km)** – modrá – Stožecké sedlo **(14,5 km)** – zelená – Pod Bouřným **(16 km)** – zelená – U Jána **(17 km)** – zelená – Sirný pramen a zpět **(17,5 km)** – zelená – Pod Suchým vrchem **(19 km)** – červená – Led. jeskyně, odb. **(19,5 km)** – neznačeno – Ledová jeskyně a zpět **(20 km)** – červená – Naděje, údolní nádrž **(20,5 km)** – červená – Antonínovo údolí **(23,5 km)** – modrá – Mařenice **(24,5 km)** – žlutá – Pod Mařenickou kalvárií **(25 km)** – žlutá – Mařenická kalvárie a zpět **(25,5 km)** – neznačeno – Heřmanice v Podj., u obory **(28,5 km)** – červená – Heřmanice v Podještědí **(29,3 km)** – červená – Lada v Podj. **(31,8 km)** – červená – Jablonné v Podještědí, žst. **(33,3 km)**

Poznámky

Spojení:

vlak Hrádek nad Nisou (8:30) – Dolní Podluží (9:07) – Rybniště (9:22)

vlak Dolní Podluží (15:54, 17:54) – Zittau (16:17, 18:17, **přestup**)
vlak Zittau (16:44, 18:44) – Hrádek nad Nisou (16:53, 18:53)

vlak Dolní Podluží (13:54, 18:54) – Hrádek nad Nisou (14:28, 19:28)

bus Kunratice u Cvikova, rest. (16:41) – Jablonné v Podještědí, žst. (16:49, **přestup**)
bus Jablonné v Podještědí, žst. (16:56) – Hrádek nad Nisou (17:24)

bus Kunratice u Cvikova, rest. (15:41, 17:41, 18:41) – Liberec, aut. nádr. (16:20, 18:20, 19:20, **přestup**)
vlak Liberec (16:33, 18:33, 20:05) – Hrádek nad Nisou (16:55, 18:55, 20:27)

bus Jablonné v Podještědí (17:50, 18:50, 20:42) – Liberec, aut. nádr. (18:20, 19:20, 21:15, **přestup**)
vlak Liberec (18:33, 20:05, 21:33) – Hrádek nad Nisou (18:55, 20:27, 21:55)

vlak Jablonné v Podještědí (16:52, 18:52, 20:52) – Liberec, aut. nádr. (17:28, 19:28, 21:28, **přestup**)
vlak Liberec (17:32, 20:05, 21:33) – Hrádek nad Nisou (17:55, 20:27, 21:55)

Zkrácení trasy S: busem ze Cvikova (jízdní řády viz výlet č.3), délka trasy po zkrácení 22,5 km
Zkrácení trasy V: busem z Mařenice v 16:43, 18:07, 19:56 do Cvikova, dále JŘ viz výlet č.3, délka 24,5 km

Zajímavosti a pamětihodnosti

Dolní Podluží – lánová obec navazující na Horní Podluží, první zmínka r. 1363, pův. renesanční kostel sv. Kateřiny z r. 1548 novogoticky upraven kolem r. 1800, lid. stavby lužického typu z 18. a 19. st., dřev. stupňovitá zvonice s hrotitou střechou; Hornická NS Údolí Milířky – oblast hornických štol v údolí Milíře (název od dávného pálení milířů), v dolní části údolí vedle cesty studánka s čedičovými sloupky; Lesné – rekr. osada, od r. 1700 osada dřevařů, dřevěné domy s podstávkami, výchozí místo nauč. stezky Milířky; Rybniště – obec založená r. 1715 na místě vysušeného rybníka, secesní kostel sv. Josefa z poč. 20. stol.; Tolštejn (670 m) – rozsáhlá zříc. hradu na znělcovém dvojsuku, hrad založili Vartenberkové v pol. 13. st. na ochranu Pražské cesty z Čech do Lužice, v r. 1337 dobyt vojsky lužických měst, znovu obnoven, od r. 1402 majetkem Berků z Dubé, v roce 1463 ho však nechal Jiří z Poděbrad pro odbojnost Albrechta Berka dobyt, od r. 1485 v držení saského rodu Šlejniců, v r. 1642 hrad dobyli a zapálili Švédové a nebyl již obnoven, zachovány mohutné štítové zdi, zbytky věže a bašty, od r. 1866 ve zřícenině restaurace sloužící dodnes, z vrcholového skaliska daleké výhledy, pod hradem leknínový rybníček; Jedlová (774 m) – mohutná znělcová kupa, spodní třetina z pískovce, 3. nejv. vrchol Lužických hor (po Luži a Pěnkavčím vrchu) s 29 m vysokou kamennou rozhlednou z r. 1891, z ochozu ve výšce 23 m kruhový rozhled na Lužické hory, do velké části sev. Čech, též na německé území, památník básníka Friedricha Schillera s balvany hornin z okolních měst, na jižním a jz. svahu suťová pole, na severním svahu lyžařské vleky a sjezdovky, v sedle východiště lyž. běžeckých tratí, v letním období otevřen Adrenalin park; Jelení kameny – dvě čedičová skaliska s výhledy: Konopáč (676 m) a Jelení skála (658 m), pod Konopáčem pozůstatky Třípanského sloupu (po r. 1745 setkání hranic tří panství), poblíž pak Jelení sloup (těž sloup sv. Jakuba) z 18. st. s reliéfem Jeleny a muže s mečem; Stožecké sedlo (605 m) – sedlo v Jedlovském hřbetu, od r. 1805 jím prochází stará císařská silnice spojující Šluknovský výběžek s vnitrozemím, v l. 1981–83 rozšířena, dnes má silnice označení I/9; U Jána – rozcestí se sochou sv. Jana Nepomuckého, severně přír. zajímavost Sirný pramen se železitou vodou; Naděje (Ledová jeskyně) – přír. památka (0,30 ha, vyhl. r. 1989), puklinová jeskyně ve znělcové skále s výzdobou stěn, v zimě naplněná těžším chladným vzduchem, což způsobuje přetrvávání zalednění na dně i přes léto; Naděje (vodní nádrž) – postavena v r. 1938 pro pohon pily v osadě Hamr, pod nádrží pozůstatky dvou náhonů (jeden tesaný ve skále); Mařenice – klasicistní kostel sv. Maří Magdalény z l. 1699–1714 s ambitem a kaplí, cenný soubor staveb lid. architektury, u mostu sousoší ukřiž. Krista, sv. J. Nepomuckého a sv. Václava; Mařenická kalvárie – poutní barokní kaple z r. 1750 jv. od Mařenic na stejnojmenném vrchu Kalvárie (440 m), v l. 2008–2009 oprava téměř zničeného objektu, v červnu 2010 kaple znovu vysvěcena; Tobiášova borovice – dominantní památný strom při silnici z Mařenic do Heřmanic (obvod kmene 285 cm, výška 22 m, stáří 220 let); Heřmanice v Podj. – část Jablonného, první zmínka r. 1391, novogotická kaple sv. Ant. Paduánského z 1. pol. 19. stol., četné stavby lid. architektury, na okraji vsi ranč Malevil, jz. směrem obora s daňky a muflony; Lada v Podještědí – část Jablonného v Podj., ves vznikla po r. 1788 kolem klášterního dvora, vých. od vsi založen v r. 1914 zajatecký tábor pro Rusi, později i další národy (12 tisíc zajatců), v l. 1919–21 internována brigáda 6300 Ukrajinců, místo pobytu připomíná památník a upravený voj. hřbitov; Jablonné v Podj. – **viz výlet č. 4**; Rousínov – osada s přízemními roubenými domy s podstávkami z 1. pol. 19. st., stará sklářská tradice, u některých chalup původní náhony, v centru zříc. klasicistního mlýna, severním směrem Rousínovský vodopád vzniklý z protřazeného náhonu, vých. směrem zřícenina Rousínovského hrádku, jv. směrem v Martinově údolí uměle vytesaná jeskyně; Cvikov, Skalní kaple, Karlův odpočinek, Kunratice u Cvikova – **viz výlet č. 3**

Občerstvení

Rybniště, Chřibská – rest. u žst., Jedlová – osada, Jedlová – rozhl., Jedlová – žst., Tolštejn, Dolní Podluží, Rousínov, Cvikov, Dutý kámen, Kunratice u Cvikova, Naděje (osada Hamr), Mařenice, Heřmanice v Podještědí, Jablonné v Podještědí

Turistická přístřeší a odpočívadla:

Jedlová (sjezdovka), Jedlová (odb. k rozhl.), Tolštejnská cesta, Jelení skála (odb.), U Jána, Naděje (nádrž), Pod Mařenickou kalvárií, Pod lesním divadlem u Cvikova